

Burgerplatform voor de Minima Ridderkerk
e-mail: p/a miriam.renzen@hetnet.nl

Uw brief van:	Ons kenmerk:	1051667
Uw kenmerk:	Contact:	Albert Lay
Bijlage(n):	Doorkiesnummer:	0180-451779
	E-mailadres:	a.lay@bar-organisatie.nl
	Datum:	

23 MAART 2016

Betreft: advies nota Armoedebestrijding in het sociale domein
en advies kindpakket

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben uw advies mogen ontvangen over de beleidsnota "Armoedebestrijding in het sociale domein". Eerder hebben wij al uw advies over het kindpakket mogen ontvangen.

Wij danken u voor uw uitgebreide adviezen en geven u graag onze reactie op beide adviezen.

Onze reactie op uw advies over het kindpakket hebben wij opgenomen onder punten 1 en 8.

Uw advies bevat 16 punten.

- 1) *U pleit voor de invoering van een volledig kindpakket, een uitbreiding van de doelgroep tot een inkomensgrens van 130% Pw, en een investering in de kwaliteit en effectiviteit van de uitvoering, voorlichting en preventie. Tevens vraagt u hoe wij omgaan met de voorstellen uit het Armoedeconvenant.*

Met de invoering van de Ridderkerkpas willen wij bereiken, dat er uitgebreide en gevarieerde mogelijkheden aanwezig zijn voor kinderen. Met de Ridderkerkpas kunnen kinderen (beter gezegd hun ouders) met korting kleding aanschaffen, allerhande gebruiksartikelen kopen, deelnemen in sportieve en culturele activiteiten, enzovoort. Alles naar eigen behoeften en wensen van het kind. Hiermee is er weliswaar geen kindpakket zoals de Kinderombudsman het beschrijft, maar de voorzieningen die zo'n kindpakket voorstelt zijn wel beschikbaar. Daarbij zou het samenstellen van een kindpakket een beperking in de bestedingsmogelijkheden met zich meebrengen: alleen die zaken die in het pakket zijn opgenomen, zouden beschikbaar zijn. Met de Ridderkerkpas zijn de bestedingsmogelijkheden aanzienlijk ruimer, en kan zodoende beter aansluiten bij de behoeften en wensen van het kind.

Een uitbreiding van de doelgroep tot een inkomensgrens van 130% kunnen wij niet dragen. Nu al hebben wij moeten concluderen, dat zelfs een uitbreiding naar een inkomensgrens van 120% een te forse verhoging van het budget zou vereisen.

Wij willen een verbeterlag maken in uitvoering, voorlichting en preventie. In de (nog vast te stellen) beleidsregels voor de bijzondere bijstand wordt al een aanzet gemaakt. Wij willen onze communicatie richting inwoners verbeteren door, in ieder geval, onze website te verbeteren op zowel de informatieve inhoud als de vindbaarheid van de informatie. Met de aanstelling van een preventiemedewerker en de doorontwikkeling van de sociale gebiedsteams willen wij meer resultaten bereiken op het gebied van preventie en vroegsignalering.

Het Armoedeconvenant is bij het opstellen van de nota betrokken. Wellicht dat het convenant daarom niet geheel herkenbaar terugkomt. Eén van de adviezen in het Armoedeconvenant is bijvoorbeeld het bedenken van regelgeving voor voorfinanciering. Het budget maatwerk minima-ondersteuning is in lijn met dit advies.

- 2) *U staat achter het uitgangspunt om de eigen kracht van de inwoner centraal te stellen, maar benadrukt het belang van maatwerk en waarschuwt voor contraproductieve effecten.*

Wij zijn het volledig met u eens. Het benutten van eigen kracht is alleen mogelijk als er ook eigen kracht aanwezig is, en ook wij onderschrijven het belang van maatwerk. Het is onze bedoeling dat wij bij *en met* de inwoner zoeken naar zijn eigen kracht. We gaan er niet bij voorbaat vanuit dat zelfredzaamheid niet voor de inwoner in kwestie is weggelegd.

De term "bindkracht" is een mooi begrip. Zoals dit wordt uiteengezet in de bijlage bij uw advies is het zeker de moeite waard om mee te nemen in onze uitvoering. Wij zullen dit onderdeel laten zijn van de implementatie van de gekantelde werkwijze bij onze klantmanagers.

- 3) *U vraagt om een verklaring van de verschillen in de cijfers van KWIZ en Stimulansz, en vraagt om een doorberekening van de kosten bij een inkomensgrens van 130% Pw.*

Het betreffen geen cijfers van Stimulansz, maar van het CBS. De verschillen komen in de eerste plaats vanwege de verschillende jaren waarop de cijfers betrekking hebben. In de tweede plaats geeft het CBS cijfers die zijn afgerond op honderdtallen. KWIZ geeft het resultaat weer van hun berekeningen. Tenslotte gebruikt het CBS cijfers die afkomstig zijn van onder andere de Belastingdienst. KWIZ heeft daarnaast ook lokale bronnen gebruikt.

Wij kunnen u geen doorberekening geven van de kosten bij een inkomensgrens van 130% Pw. Wij hebben gekozen voor 110%, omdat deze inwoners de hulp het hardst nodig hebben.

- 4) *U geeft aan dat uit de nota niet blijkt wat de prioritering in doelgroepen betekent in termen van extra geld of regelingen, en stelt dat dit een loos gebaar is. U doet voorts enkele voorstellen ten aanzien van de behandeling van aanvragen van zelfstandigen.*

Wij hebben geen speciale regelingen voor deze groepen ontwikkeld of hogere bijdragen beschikbaar gesteld. Wij willen alle minima helpen. Er is niet zozeer sprake van een loos gebaar richting prioritaire doelgroepen, maar meer een actief gebaar naar alle doelgroepen.

Uw voorstellen ten aanzien van zelfstandigen nemen wij zonder meer ter harte. Wij zijn ons er terdege van bewust dat de (financiële) situatie van een zelfstandige uiterst complex kan zijn. Wij willen vermijden dat zelfstandigen wegblijven omdat de aanvraag zoveel met zich meebrengt dat het voor hen niet opweegt tegen de bijdrage die zij kunnen ontvangen.

Wij zijn dan ook aan het bezien hoe we de dienstverlening aan zelfstandigen zo eenvoudig mogelijk kunnen maken, en zo weinig mogelijk belastend kunnen laten zijn voor de zelfstandige.

Het is al helemaal niet de bedoeling dat ze het bedrijf moeten ontmantelen. Integendeel, het in stand houden van het bedrijf is niet alleen in het belang van de zelfstandige, maar ook in het (economische) belang van de gemeente.

Ons idee is om de aanvragen van zelfstandigen in behandeling te geven van onze klantmanagers voor het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz). Deze klantmanagers zijn ten eerste ervaren in het omgaan met zelfstandigen, en kunnen daarnaast bekijken of er vanuit de Bbz iets kan worden gedaan om het bedrijf levensvatbaar te houden.

Betreft: brief platform

- 5) *Het baart u zorgen, dat de nota onvoldoende uitspreekt dat veel minima juist wel hulp nodig hebben, en dat van de gemeente meer, en ook andere hulp en ondersteuning nodig is. U beveelt verder aan om de doelstelling concreet en meetbaar te formuleren. Hierbij vraagt u om betrokken te worden bij de ontwikkeling van de monitor.*

In de nota staat maatwerk centraal. Juist via dit maatwerk zullen wij beter in staat zijn om de hulp te bieden die in die specifieke situatie het meest doelmatig zal zijn. Dit gaat overigens verder dan het minimabeleid. Ook de Wmo, of de jeugdzorg, en mogelijk andere beleidsvelden kunnen hierbij worden betrokken. Juist daarom plaatst de nota de armoedebestrijding in het sociale domein. Armoedebestrijding gaat verder dan geld geven vanuit de beleidsvelden Werk en Inkomen. Het raakt de volle omvang van het sociale domein.

Wij willen, en zullen u graag betrekken bij het ontwikkelen van de monitor.

- 6) *U geeft aan dat verschillen in toekenningen gebaseerd moeten zijn op toetsbare verschillen. U wilt in de gelegenheid worden gesteld om advies uit te brengen over de nieuwe beleidsregels voor de bijzondere bijstand.*

Maatwerk mag niet leiden tot willekeur. Dit betekent dat de motivering van het besluit nog belangrijker wordt. Hiermee is de juridische houdbaarheid van het besluit geborgd. Door constante terugkoppeling en intervisie van de klantmanagers moet er een heldere "lijn" ontstaan in de criteria die worden gehanteerd. We kiezen ervoor om waar mogelijk regels los te laten. Wij zien in dat hier risico's in schuilen, maar als we hiermee hulp op maat kunnen realiseren, dan willen wij deze ontwikkeling graag inzetten.

Uiteraard krijgt u de gelegenheid om advies uit te brengen over de beleidsregels.

- 7) *U geeft aan teleurgesteld te zijn in het handhaven van de inkomensgrens op 110% Pw. U concludeert dat de gemeente zich vooral laat sturen door financiële, budgettaire argumenten en niet door de financiële problemen van de doelgroep. Verder pleit u voor een hardheidsclausule op basis waarvan kan worden afgeweken van de normen.*

Wij kiezen bewust en actief voor de doelgroep tot 110% omdat deze inwoners de hulp het hardst nodig hebben. Een uitbreiding van de doelgroep betekent een verwatering van de beschikbare middelen, waardoor de meest kwetsbare inwoners wellicht onvoldoende kunnen worden ondersteund.

Wij zijn het niet eens met uw conclusie dat wij hiermee de financiële problemen van de doelgroep miskennen. De nota gaat vooral over de manier waarop wij de armoedeproblematiek willen aanpakken: flexibel, maatwerk, en eigen kracht van de inwoner. We kunnen ook zeggen: het beleid is erop gericht om mensen te helpen om zichzelf te helpen. We verwachten dan ook dat onze uitvoering intensiever zal worden. Dit is ook de reden dat wij geen bedrag kunnen noemen voor de uitvoeringskosten. Dit is weliswaar geld dat niet direct naar de doelgroep gaat, maar het is een inzet die ertoe moet leiden dat de inwoner niet meer tot de doelgroep zal gaan behoren. En dus feitelijk niet meer in armoede leeft. Hier komt dan de vraag naar boven, wanneer iemand wel of niet arm is. Er bestaan talloze definities van armoede. Deze discussie gaan wij graag een keer met u aan. Te meer omdat de uitkomst daarvan behulpzaam kan zijn voor de monitoring.

In het minimabeleid kunnen we afwijken van de normen. Maar dit is een individualisering waar deugdelijke argumenten aan ten grondslag moeten liggen. Als het gaat om verstrekkingen ingevolge de Participatiewet, dan zijn afwijkingen niet of nauwelijks mogelijk. In het minimabeleid wel. Juist om deze reden hebben we het budget maatwerk minima-ondersteuning ingevoerd. U geeft onder punt 6 al aan, dat verschillen in toekenningen juridisch houdbaar moeten zijn als het gaat om een verstrekking van leenbijstand of "om niet". Dit geldt ook, en zelfs nog meer, als er sprake is van een afwijking van de normen. We begeven ons dan, zoals dat heet, op glad ijs.

8) *U geeft aan diep teleurgesteld te zijn dat het kindpakket financieel niet haalbaar zou zijn, en u vraagt om een heroverweging. In uw advies over het kindpakket adviseert u om zwemlessen, een computer/laptop, kosten van een internetabonnement en maatwerk voor bijzondere kosten op te nemen in het kindpakket. Verder adviseert u de Ridderkerkpas zo simpel mogelijk te houden.*

De kosten van het kindpakket zijn uiteraard afhankelijk van de inhoud daarvan. Met het risico om in herhaling te vallen, verwijzen wij ook hier naar de Ridderkerkpas.

Wij laten het aan de ouders zelf over om te besluiten waar zij hun tegoed op de Ridderkerkpas aan willen besteden. De doelen die u adviseert zijn met de Ridderkerkpas te bereiken. En het ligt in onze bedoeling om de mogelijkheden van de Ridderkerkpas steeds verder uit te breiden. Nu al zijn er afspraken gemaakt met onder meer CoolCat, waar kinderen met korting kleding kunnen kopen, en met Alternate voor een computer.

Uiteraard zijn er bestedingen, die als zinvol en nuttig zijn te beschouwen, maar wij willen als gemeente niet aan de ouders voorschrijven wat belangrijk is voor hun kind. Dit is een verantwoordelijkheid van de ouders zelf. Wij willen dus geen bepaalde verplichte bestedingsdoelen aanwijzen.

Uw advies om de Ridderkerkpas zo eenvoudig mogelijk te houden nemen wij uiteraard graag van u over. Het heeft ook onze voorkeur om de toegang tot de pas en het gebruik ervan zo eenvoudig mogelijk te maken.

Wij staan nog helemaal aan het begin van de invoering van de pas. Een particulier bedrijf verzorgt de uitvoering en de organisatie, en gaat onderhandelen met winkeliers en leveranciers voor kortingen die met de pas kunnen worden benut. Sport en Welzijn levert een aanvullende inzet in de contacten met verenigingen, organisatoren van evenementen, enzovoort. De bedoeling is, dat de Ridderkerkpas toegang geeft tot zo veel mogelijk, en liefst alle maatschappelijke, culturele en sportieve activiteiten in onze gemeente.

Zoals u heeft geconstateerd, is de komende periode een pilotperiode. Dit laat de mogelijkheid open, om na evaluatie van de pilot het voorliggende beleid opnieuw te bezien.

9) *U bent positief over de voortzetting van de collectieve ziektekostenverzekering.*

Wij zijn zelf ook zeer positief over de ontwikkeling hiervan, met name in de toename van het aantal verzekerden.

10) *U uit uw zorgen over de Ridderkerkpas. U ziet dit niet als een prioriteit. U maakt zich zorgen over de kosten. U ziet een risico dat de pas niet ten goede van kinderen wordt besteed.*

Wij begrijpen uw zorgen. Wij benadrukken, dat er hier sprake is van een nieuwe voorziening, dat feitelijk van de grond af aan moet worden opgebouwd. Dit brengt onvermijdelijk vragen en onzekerheden met zich mee. Wij laten echter het Maatschappelijk Participatiefonds (MPF) nog intact, zolang de Ridderkerkpas geen volledig alternatief is voor dit fonds. Ook dit is overigens een reden om aandacht te hebben voor de kostenbeheersing.

Betreft: brief platform

Maar wij nemen uw zorgen ter harte, en zullen hier aandacht voor hebben in de uitvoering en de (door)ontwikkeling van de Ridderkerkpas. Overigens merken wij op, dat met het huidige MPF er evenmin een garantie is dat deze bijdrage ten goede van kinderen komt. Uw zorgen op dit punt zouden evenzeer kunnen gelden voor het MPF.

11) U betreurt het dat er toch geen gratis openbaar vervoer voor AOW-gerechtigden zal zijn.

Uit onze bevindingen hebben wij geconcludeerd, dat er sprake is van een zeer beperkte doelgroep. Los van de directe kosten voor deze voorziening zijn er ook indirecte kosten, b.v. voor de uitvoering, beheer en regie, evaluaties, en zo meer. Gezien de beperkte omvang van de doelgroep en het feit, dat de tarieven van het openbaar vervoer niet dusdanig zijn, dat dit een belemmering vormt en dat hier een noodzaak ligt voor het inrichten van een voorziening, hebben wij uiteindelijk afgezien van gratis openbaar vervoer.

12) U wilt worden betrokken bij de evaluatie van het minimabeleid.

Wij maken graag gebruik van uw expertise. Overigens niet alleen van het Burgerplatform Minima, maar van meerdere maatschappelijke partners. Zoals wij in de nota aangeven, willen we onze maatschappelijke partners structureel betrekken bij het minimabeleid. Dit houdt vanzelfsprekend ook in, dat wij u zullen betrekken bij de evaluatie.

13) U stelt dat er eerder meer dan minder maatwerk nodig is. U bepleit om vooral positieve prikkels te gebruiken om het aanwenden van de eigen kracht te stimuleren. U beveelt aan om de bij uw advies gevoegde beschrijving van een effectieve aanpak over te nemen en hierin te investeren. Verder verzoekt om, vooruitlopend op wijzigingen in de Fraudewet, nu al coulant om te gaan met vergissingen en omissies. U vraagt om de beslagvrije voet te respecteren. U bepleit om één klantmanager toe te wijzen aan de klant. Tenslotte adviseert u de voorlichting te verbeteren.

Ons beleid is er juist op gericht om meer maatwerk te leveren. Dit is ook de gedachte achter een gekantelde werkwijze: niet claimgericht, maar vraaggericht.

Het gebruik van positieve prikkels is een uitgangspunt waar wij zeker aandacht voor zullen hebben. In de vertaling naar de uitvoering zullen wij dit meenemen.

De beschrijving van een effectieve aanpak bevat zonder meer zinvolle adviezen, suggesties en opvattingen. Hierover willen graag met u in gesprek gaan.

Als gemeente zijn wij uitvoerder van wetten en regelingen, en hebben hierin verantwoording af te leggen. Wetswijzigingen die nog als voorstel in behandeling zijn, kunnen nog op diverse onderdelen worden aangepast. In deze fase is het totaal onduidelijk wat de wijzigingen – uiteindelijk – zullen inhouden en wanneer deze zullen ingaan. Het is zelfs mogelijk dat een wetsvoorstel wordt ingetrokken. Daarom is het riskant om onze uitvoering en beleidslijnen op voorhand aan te passen aan wat mogelijk in de wetgeving zal worden opgenomen.

Uiteraard respecteren wij de beslagvrije voet. Het is bovendien ook wettelijk bepaald. Er zijn in den lande wel onduidelijkheden over de berekening en toepassing hiervan. Het ministerie van Sociale zaken is dan ook aan het werk om hier duidelijkheid en vereenvoudiging in aan te brengen.

De aanwijzing van één klantmanager is weliswaar prettig, maar niet noodzakelijk in het voordeel van de klant. De inkomensaspecten omvatten een totaal andere materie dan de werkaspecten, en vereisen dus andere kennis en vaardigheden van de klantmanagers. De klant kan hier dan het nadeel ondervinden, dat er óf te weinig aandacht is voor zijn financiële situatie óf te weinig aandacht voor zijn arbeidskansen. En beide aspecten zijn belangrijk.

Ook wisselingen van klantmanagers kunnen bijdragen in een betere hulpverlening. Een "nieuwe" klantmanager met een frisse blik kan mogelijkheden zien die de voorgaande klantmanager zijn ontgaan.

In de conceptversie van de nota die u heeft ontvangen was geen paragraaf over communicatie opgenomen. In de definitieve versie is dit wel het geval. Hierin wordt aangegeven, dat wij in ieder geval onze website zullen verbeteren op de informatieve inhoud en de vindbaarheid van de informatie.

14) U stelt voor om de taken van de sociale gebiedsteams uit breiden met de gehele uitvoering van het minimabeleid. U bepleit om de preventie aan te laten sluiten bij enkele bestaande initiatieven.

De sociale gebiedsteams zijn nog volop in ontwikkeling. Het vrije budget is een eerste aanzet, en afhankelijk van de praktijkervaringen hierin zullen aanpassingen of uitbreidingen kunnen volgen. Wij hebben geen handvaten op basis waarvan we het benodigde bedrag, en dus de hoogte van het budget kunnen vaststellen. Wij kunnen dan ook niet stellen, dat dit budget te hoog of te laag is.

Ons preventieplan is voor 2015 en 2016 vastgesteld. Voor het volgende preventieplan, dat dus dit jaar zal worden opgesteld, zullen wij uw suggesties in overweging nemen.

15) U stelt dat er voldoende aanleiding is om in het beleid ten aanzien van schulddienstverlening nadrukkelijk te kijken naar de uitsluitingsgronden.

Het concept beleidsplan schulddienstverlening is gereed voor bespreking. Hiervoor zult u, en meerdere van onze maatschappelijke partners worden uitgenodigd, en zal hierover advies worden gevraagd van u of van het Maatschappelijk Burgerplatform.

16) U plaatst kanttekeningen ten aanzien van de financiële paragraaf. Onder meer betreffende de onderbenutting van het budget. U bepleit dat de voorzieningen een open einderegeling zou moeten zijn. U adviseert om ook de effecten op de reguliere bijstand in beschouwing te nemen. Verder vraagt u om opheldering over het op te heffen Noodfonds, en vraagt u om de evaluatie van het Noodfonds te betrekken bij het opstellen van de richtlijnen voor het budget MMO. U vraagt wat we doen met het kennelijke overschot voor de collectieve ziektekostenverzekering. Tenslotte bepleit u nogmaals om extra te investeren.

Er is in de voorgaande jaren een onderbenutting van gemiddeld € 1,2 miljoen op het gehele sociale domein, dus niet alleen op het minimabeleid. Dit is de onderbenutting waarop wordt gedoeld. Deze onderbenutting is dan ook niet zonder meer in zijn geheel te besteden aan het minimabeleid. Wij hebben de minimaregelingen weliswaar niet ingericht als een open einderegeling, maar dit betekent niet, dat er een plafond is. In geval van een overschrijding van het budget wordt dit aan onze gemeenteraad meegedeeld met het verzoek om extra middelen beschikbaar te stellen.

De effecten op de reguliere (algemene) bijstand zijn onlosmakelijk verbonden met het minimabeleid. Maar ook met het re-integratiebeleid en diverse andere velden. Het beschikbaar stellen van middelen, het inrichten van regelingen enzovoort, betekent wel een financiële ondersteuning, maar geen einde of vermindering van de behoefte aan algemene bijstand. Het minimabeleid beoogt niet voorzieningen te treffen in de algemene noodzakelijke kosten. Hier is de algemene bijstand voor bedoeld. Vanuit het minimabeleid kunnen we wel ondersteuning bieden die de kansen op werk vergroot.

Betreft: brief platform

In een eerdere fase was er inderdaad sprake om het budget van het Noodfonds over te hevelen naar het budget MMO. Dit is nu echter niet meer aan de orde. Het Noodfonds blijft intact zonder afname van het budget.

De middelen voor de collectieve ziektekostenverzekering zijn opgenomen in het Wmo-budget. Dit budget is toereikend. Overschotten op dit budget zijn onderdeel van het Wmo-beleid. Waarbij wij, vanuit onze visie op een integrale aanpak, uiteraard in gesprek zijn met het beleidsveld Wmo om hier verbindingen in te vinden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema

